

UITTREKSEL UIT HET REGISTER VAN DE BERAADSLAGINGEN VAN DE GEMEENTERAAD VAN DE STAD TIENEN Zitting van 28 oktober 2021

De zitting wordt geopend onder het voorzitterschap van mevrouw Lucia Dewolfs.

Zijn aanwezig:

- Lucia Dewolfs, **voorzitter**;
- Katrien Partyka, **burgemeester**;
- Tom Roovers, Wim Bergé, Eddy Poffé, Paul De Cort, Ine Tombeur, **schepenen**;
- Jean Defau, Pascale Grootjans, Rita Vanlangendonck, Jos Mombaers, Daniel Vanluyten, Bernard Vandereyken, Karin Struyf, Peter Loosen, Dirk Smolders, Nele Daenen, Liesbeth Vanderloock, Bart Maes, Bart Thomas, Nicky Martens, Els Moyens, Christophe Hendrickx, Fabio Vanderlinden, Rudi Hendrickx, Joël Dereze, Tessa Peelman, Helena Kinnaert, **raadsleden**;
- Patricia Willems, **algemeen directeur**.

OPENBARE ZITTING

Ondertekening Lokaal Energie - en Klimaatpact

Toelichting

In een brief van Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen Bart Somers wordt aan het stadsbestuur gevraagd om het Lokaal Energie – en Klimaatpact goed te keuren. De deadline is 29 oktober 2021. Vóór 5 november 2021 dient de getekende gemeenteraadsbeslissing te zijn opgeladen in het Loket Lokaal Bestuur.

Vlaanderen en de lokale besturen slaan, d.m.v. het Lokaal Energie- en Klimaatpact de handen in elkaar om samen de nodige transitie in het energie- en klimaatbeleid waar te maken. Aan de hand van concrete en herkenbare werven (zie hieronder) wil men inzetten op krachtadig beleid. Er wordt hierbij ingezet op een gelijktijdige bottom-up en top-down aanpak. Beide actoren, de Vlaamse overheid en de lokale besturen geven aan werk te maken van concrete engagementen zoals hieronder vermeld:

Lokale besturen engageren zich om:

Het Burgemeestersconvenant 2030 te ondertekenen en uit te werken;

Een gemiddelde jaarlijkse primaire energiebesparing van minstens 2,09% te realiseren in hun eigen gebouwen (inclusief technische infrastructuur, exclusief onroerend erfgoed);

Een reductie van de CO₂-uitstoot van de eigen gebouwen en technische infrastructuur met 40% in 2030 ten opzichte van 2015 te realiseren;

Tegen ten laatste 2030 de openbare verlichting te verLEDden;

Het draagvlak voor hernieuwbare energie te verhogen, geen heffing op hernieuwbare energie installaties in te voeren en bestaande, zoals de heffing op pylons van windmolens, af te bouwen tegen ten laatste 2025;

Lokale warmte- en sloopbeleidsplannen op te maken;

Burgers, bedrijven en verenigingen te stimuleren om samen met het lokaal bestuur de concrete en zichtbare streefdoelen uit de 4 werven van het Pact te behalen.

De Vlaamse overheid engageert zich om:

Via het Netwerk Klimaat professionele ondersteuning te bieden aan de lokale besturen, zoals bepaald in het subsidiebesluit en de werkprogramma's;

Via andere partners binnen de Vlaamse overheid (bv. VEB met het SURE2050-project voor het publiek patrimonium) lokale besturen projectmatige ondersteuning te bieden;

Samen met de lokale besturen actief mee te werken aan het elimineren van de mogelijke hindernissen die lokale besturen ondervinden in het realiseren van de ambities binnen dit Pact;

Haar eigen voorbeeldfunctie in te vullen en relevante actoren te overtuigen om het Pact te ondertekenen;

In samenspraak met het middenveld, onderzoeksinstituten en de verschillende sectororganisaties de wederzijdse engagementen i.h.k.v. het Pact op te volgen en te stroomlijnen;

Het gaat om een inspanningsverbintenis. De wederzijdse engagementen zoals hierboven vermeld en de financiële ondersteuning wordt gekoppeld aan het ondertekenen van het Pact. Het betreft een trekkingsrecht met 50 % cofinanciering.

Het minimaal ter beschikking gestelde budget voor Tienen is 124.414 euro. Er wordt gevraagd om minstens het dubbele van de ter beschikking gestelde subsidie te investeren in lokale klimaatacties.

Dit kan nog meer worden maar dat hangt af van het aantal lokale besturen die het Pact gaan ondertekenen.

Door de ondertekening van het Lokaal Energie- en Klimaatpact geeft de stad aan actie te ondernemen om de doelstellingen vermeldt in de onderstaande werven waar te maken[1]:

Werk 1 - Laten we een boom opzetten

Eén boom extra per Vlaming tegen 2030 (+6,6 miljoen bomen extra vanaf 2021 t.e.m. 2030)

1/2de meter extra haag of geveltuinbeplanting per Vlaming tegen 2030 (+3.300 km extra vanaf 2021 t.e.m. 2030)

Eén extra natuurgroenperk per 1000 inwoners tegen 2030 (= 6.600 perken van 10 m² vanaf 2021 t.e.m. 2030)

Werk 2 - Verrijk je wijk

50 collectief georganiseerde energiebesparende renovaties per 1.000 wooneenheden vanaf 2021 t.e.m. 2030;

1 coöperatief/participatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners tegen 2030 die samen voor een totaal geïnstalleerd vermogen zorgen van 216 MW vanaf 2021 t.e.m. 2030 (+12.000 projecten in 2030)

Werk 3 - Elke buurt deelt en is duurzaam bereikbaar

Per 1.000 inwoners 1 "toegangspunt" voor een (koolstofvrij) deelsysteem tegen 2030 (=6.600 toegangspunten);

Per 100 inwoners 1 laadpunt tegen 2030 (=66.000 laadpunten);

1 m nieuw of structureel opgewaardeerd fietspad extra per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030

Werk 4 - Water het nieuwe goud

1m² ontharding per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030 (= 6,6 miljoen m² ontharding);

Per inwoner 1m³ extra opvang van hemelwateropvang voor hergebruik, buffering en infiltratie voor regenwater vanaf 2021 t.e.m. 2030 (=6,6 miljoen m³ extra regenwater dat wordt opgevangen voor hergebruik of infiltratie)

De volledige tekst van het Lokaal Energie en Klimaatpact vindt u als bijlage.

Aan het college van burgemeester en schepenen wordt gevraagd om achter de ondertekening van het Lokaal Energie – en Klimaatpact te staan en dit te laten keuren op de gemeenteraad van 28 oktober 2021 [1] De doelstellingen zijn bepaald voor Vlaanderen, als gemeente wordt u niet aangesproken op het niet behalen van een doelstelling op gemeentelijk niveau.

Regelgeving

Wettelijk kader:

- het decreet lokaal bestuur
- gemeenteraadsbeslissing van 26 november 2020 betreffende de officiële intekening van het burgemeestersconvenant 2030 - zie bijlage

Beleidskader:

- Meerjarenplan 2020-2025
- Beleidsdoelstelling 9: Verder op weg naar een klimaatneutrale stad – in 2050 is de stad klimaatneutraal en klimaatbestendig
- Actieplan 15: De stad is veerkrachtig en voorbereid op de gevolgen van de huidige en toekomstige klimaatverandering

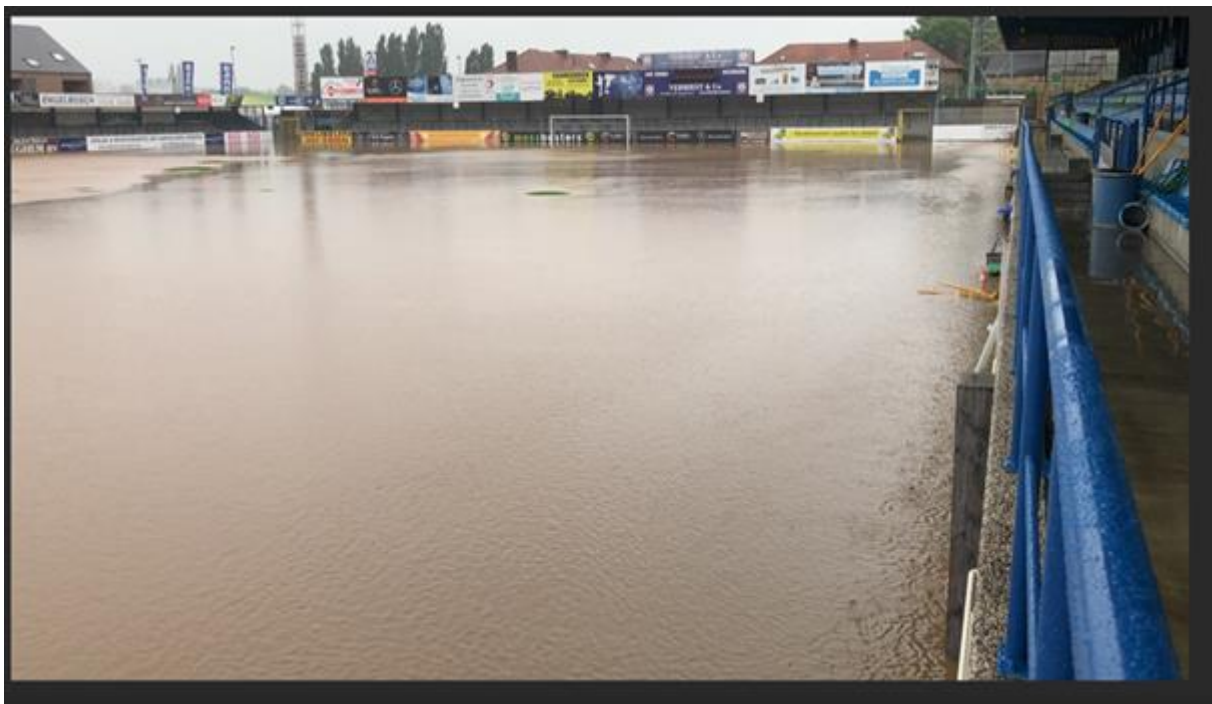
Feiten, context en argumentatie

Waarom het Lokaal Energie – en Klimaatpact ondertekenen ?

Beelden zeggen zoveel meer dan woorden.

Bron: Het Laatste Nieuws 15.07.2021, © Kristien Bollen

Bron: Het Laatste Nieuws 15.07.2021, © Kristien Bollen

De effecten van de klimaatverandering worden steeds zichtbaarder en tegelijk ook meer en meer confronterend: de ontregeling van het klimaat vergroot de kans op extreme weersomstandigheden, waaronder hevige regenval. Ook Tienen werd dit jaar geconfronteerd met hevige regenval waarbij de Gete buiten haar oevers trad en zo het voetbalterrein van KVK Tienen volledig blank zette met heel veel schade tot gevolg. Maar ook tal van woningen hebben te maken gekregen met de waterrellende.

<https://www.hln.be/tienen/waterrellende-treft-nu-ook-hageland-rivier-stijgt-een-meter-in-een-uur-straten-en-woningen-lopen-onder~a0c146da/>

Verder is het ontzettend belangrijk dat we onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen doeltreffend afbouwen. Een krachtig klimaatbeleid omhelst tal van voordelen voor een inclusieve, economisch florierende en veelzijdige samenleving die het welzijn bevordert voor ons allen.

De overheid heeft hierin een tweeledige rol: Vooreerst is er de eigen voorbeeldfunctie. "Practice what you preach" als zijnde een belangrijke voorwaarde bij het creëren van draagvlak en dit voor alle beleidsvelden en bestuursniveaus.

Daarnaast vraagt en stimuleert de overheid ook de inspanningen van haar eigen burgers en bedrijven. Immers, alleen wanneer we allemaal samenwerken, zullen we in ons opzet slagen. Het lokale niveau heeft in beide rollen één cruciale troef in handen: haar nabijheid tot burgers en bedrijven. De burgemeesters zijn de vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten die het Pact onderschrijven.

Wat houdt het Lokaal Energie – en Klimaatpact in ?

Vlaanderen en de lokale besturen slaan, d.m.v. het Lokaal Energie- en Klimaatpact de handen in elkaar om samen de nodige transitie in het energie- en klimaatbeleid waar te maken. Aan de hand van concrete en herkenbare werven (zie hieronder) wil men inzetten op krachtadig beleid. Er wordt hierbij ingezet op een gelijktijdige bottom-up en top-down aanpak. Beide actoren, de Vlaamse overheid en de lokale besturen geven aan werk te maken van concrete engagementen zoals hieronder vermeld:

Lokale besturen engageren zich om:

- Het Burgemeestersconvenant 2030 te ondertekenen en uit te werken;
- Een gemiddelde jaarlijkse primaire energiebesparing van minstens 2,09% te realiseren in hun eigen gebouwen (inclusief technische infrastructuur, exclusief onroerend erfgoed);
- Een reductie van de CO₂-uitstoot van hun eigen gebouwen en technische infrastructuur met 40% in 2030 ten opzichte van 2015 te realiseren;
- Tegen ten laatste 2030 de openbare verlichting te verLEDden;
- Het draagvlak voor hernieuwbare energie te verhogen, geen heffing op hernieuwbare energie installaties in te voeren en bestaande, zoals de heffing op pylonen van windmolens, af te bouwen tegen ten laatste 2025;
- Lokale warmte- en sloopbeleidsplannen op te maken;
- Burgers, bedrijven en verenigingen te stimuleren om samen met het lokaal bestuur de concrete en zichtbare streefdoelen uit de 4 werven van het Pact te behalen.

De Vlaamse overheid engageert zich om:

- Via het Netwerk Klimaat professionele ondersteuning te bieden aan de lokale besturen, zoals bepaald in het subsidiebesluit en de werkprogramma's;
- Via andere partners binnen de Vlaamse overheid (bv. VEB met het SURE2050-project voor het publiek patrimonium) lokale besturen projectmatige ondersteuning te bieden;
- Samen met de lokale besturen actief mee te werken aan het elimineren van de mogelijke hindernissen die lokale besturen ondervinden in het realiseren van de ambities binnen dit Pact;
- Haar eigen voorbeeldfunctie in te vullen en relevante actoren te overtuigen om het Pact te ondertekenen;
- In samenspraak met het middenveld, onderzoeksinstituten en de verschillende sectororganisaties de wederzijdse engagementen i.h.k.v. het Pact op te volgen en te stroomlijnen;
- Aan lokale besturen (en/of andere actoren) de beleidsmaatregelen, voorzien door de Vlaamse, Federale en Europese begroting, actief en stelselmatig te promoten die nuttig kunnen zijn om mee de doelstellingen van het Pact te realiseren. Onder potentiële inbreng van de Vlaamse overheid in hoofdstuk 4 wordt dit waar mogelijk geconcretiseerd;
- Ter bijkomende ondersteuning van de klimaatpactacties van de gemeenten die het Pact ondertekenen, in een extra jaarlijks budget van 10.000.000 euro, evenals een vast gedeelte van de vrij beschikbare middelen binnen het Vlaams klimaatfonds, te voorzien. Deze budgettaire engagementen kunnen aangepast worden in functie van het algemeen begrotingsbeleid.

Door de ondertekening van het Lokaal Energie- en Klimaatpact geeft de stad Tienen aan actie te ondernemen om de doelstellingen vermeldt in de onderstaande werven waar te maken :

Werk 1. Laten we een boom opzetten

- Eén boom extra per Vlaming tegen 2030 (+6,6 miljoen bomen extra vanaf 2021 t.e.m. 2030)
- 1/2de meter extra haag of geveltuintbeplanting per Vlaming tegen 2030 (+3.300 km extra vanaf 2021 t.e.m. 2030)
- Eén extra natuurgroenperk per 1000 inwoners tegen 2030 (= 6.600 perken van 10 m² vanaf 2021 t.e.m. 2030)

Werk 2. Verrijk je wijk

- 50 collectief georganiseerde energiebesparende renovaties per 1.000 wooneenheden vanaf 2021 t.e.m. 2030;
- 1 coöperatief/participatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners tegen 2030 die samen voor een totaal geïnstalleerd vermogen zorgen van 216 MW vanaf 2021 t.e.m. 2030 (+12.000 projecten in 2030)

Werk 3. Elke buurt deelt en is duurzaam bereikbaar

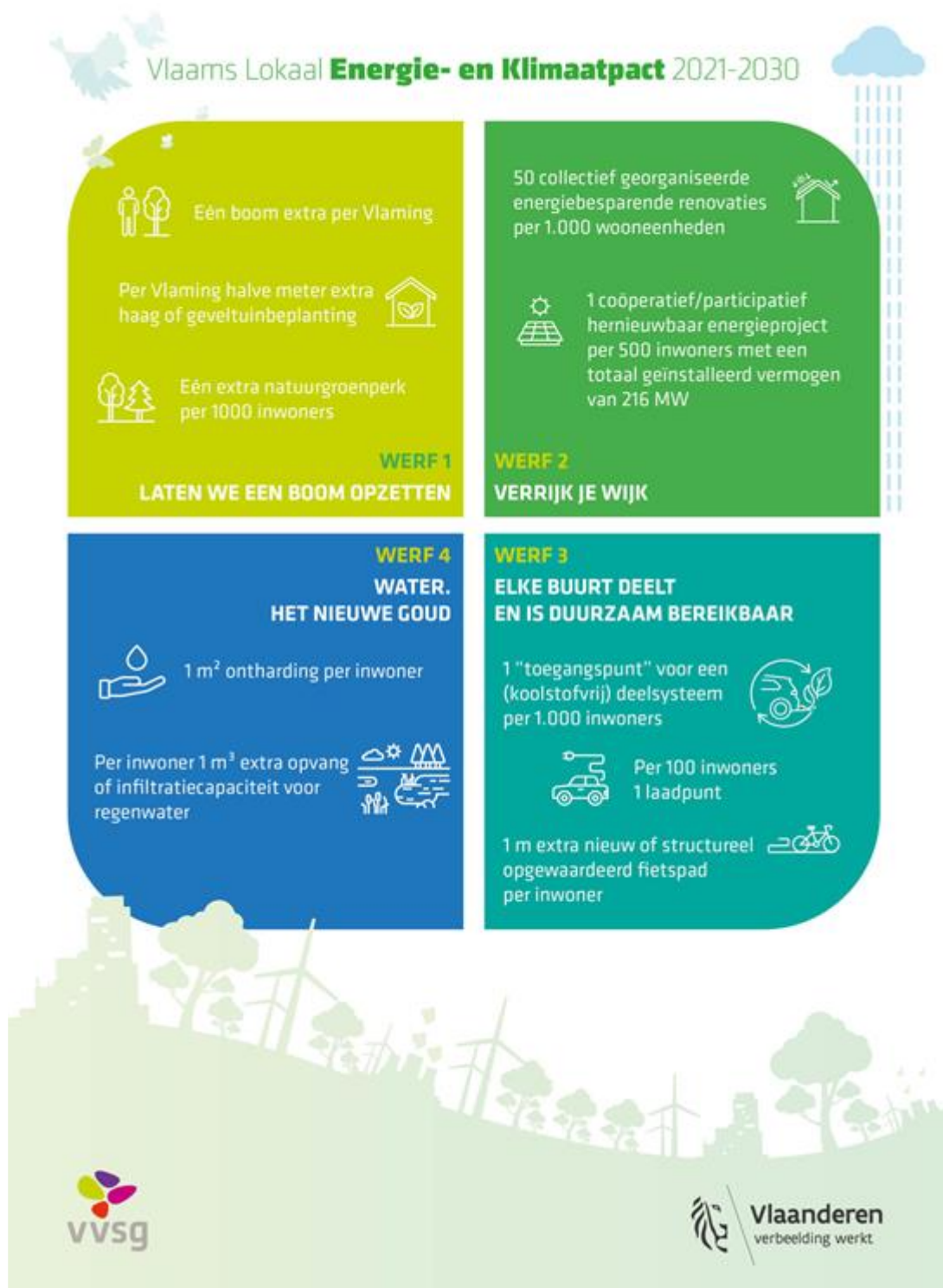
- Per 1.000 inwoners 1 "toegangspunt" voor een (koolstofvrij) deelsysteem tegen 2030 (=6.600 toegangspunten);
- Per 100 inwoners 1 laadpunt tegen 2030 (=66.000 laadpunten);
- 1 m nieuw of structureel opgewaardeerd fietspad extra per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030

Werk 4. Water het nieuwe goud

- 1m² ontharding per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030 (= 6,6 miljoen m² ontharding);

- Per inwoner 1m³ extra opvang van hemelwateropvang voor hergebruik, buffering en infiltratie voor regenwater vanaf 2021 t.e.m. 2030 (=6,6 miljoen m³ extra regenwater dat wordt opgevangen voor hergebruik of infiltratie)

De vier werven visueel voorgesteld:

Hoeveel bedraagt de financiële ondersteuning?

Het Lokaal Energie – en Klimaatpact gaat om een inspanningsverbintenis. De wederzijdse engagementen staan duidelijk in het pact en de financiële ondersteuning wordt gekoppeld aan het ondertekenen van het Pact. Het betreft een trekkingsrecht met 50 % cofinanciering: het 1 euro voor 1 euro principe wordt gehanteerd.

Er wordt gevraagd dat de totale uitgaven voor klimaatacties minstens het dubbele van de verkregen subsidie bedraagt.

Voor de stad Tienen bedraagt het trekkingsrecht 124.414 euro.

Alle acties sinds 1 januari 2021 tellen mee voor de doelstellingen.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur betaalt uiterlijk op 30 april 2022 het subsidiebedrag uit.

De uitgaven in functie van het Lokaal Energie – en Klimaatpact dienen te worden aangetoond via de eigen jaarrekening door deze te koppelen aan de code “ABB-LEKP-2021”.

Het doel is dat de middelen voor 2021 zo veel mogelijk in de loop van 2022 besteed worden.

Voor de vier werven moeten de doelstellingen behaald worden in 2030 en vertrekken we vanaf begin 2021.

De subsidie is combineerbaar met andere subsidies wanneer deze complementair is en aanvullend. Er moet wel over gewaakt worden dat dezelfde actie nooit tweemaal wordt gesubsidieerd.

Het gaat niet louter om investeringskosten die gesubsidieerd worden maar ook flankerende uitgaven zoals samenwerking met andere partner, alsook personeelskosten. Het is aan de stad om te beslissen hoe efficiënt mogelijk de doelstellingen bereikt worden.

Hoe verhoudt het Lokaal Energie – en Klimaatpact zich ten opzichte van het in opmaak zijnde Energie – en Klimaatactieplan in het kader van het burgemeestersconvenant 2030?

Het Lokaal Energie- en Klimaatpact kan gezien worden als een financiële ondersteuning om de acties in het in opmaak zijnde klimaat- en energieactieplan uit te voeren.

Belangrijk is dat de engagementen en de doelstellingen van de vier werven van het Lokaal Energie – en Klimaatactieplan zullen worden meegenomen in het in opmaak zijnde Energie – en Klimaatactieplan ikv het burgemeestersconvenant 2030.

Onderstaande tabel werd ons overgemaakt door de provincie Vlaams-Brabant.

Integratie Lokaal Energie- en Klimaatpact in SECAP

Inhoud actieplan SECAP	Engagement Lokaal Energie en Klimaatpact De gemeente engageert zich om ...
<i>Transversaal</i>	<ul style="list-style-type: none"> Het Burgemeestersconvenant 2030 te ondertekenen en uit te werken Burgers, bedrijven en verenigingen te stimuleren om samen met het lokaal bestuur de concrete en zichtbare streefdoelen uit de 4 werven van het Pact te behalen (zie concrete werven)
3.1 Ruimtelijke ordening als sleutelector (mitigatie én adaptatie)	
3.2 Klimaatmitigatie	
3.2.1 Gemeentelijke gebouwen en voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> Een gemiddelde jaarlijkse primaire energiebesparing van minstens 2,09% te realiseren in hun eigen gebouwen (inclusief technische infrastructuur, exclusief onroerend erfgoed)
3.2.2 Residentiële gebouwen	<ul style="list-style-type: none"> Werk 2: Verrijk je wijk: 50 collectief georganiseerde energiebesparende renovaties per 1000 wooneenheden
3.2.3 Tertiaire gebouwen, uitrusting en installaties	
3.2.4 Openbare verlichting	<ul style="list-style-type: none"> Tegen ten laatste 2030 de openbare verlichting te verLEDden
3.2.5 Mobiliteit	<ul style="list-style-type: none"> Werk 3: Elke buur deelt en is duurzaam bereikbaar <ul style="list-style-type: none"> Per 1.000 inwoners 1 "toegangspunt" voor een (koolstofvrij) deelsysteem tegen 2030 Per 100 inwoners 1 laadpunt tegen 2030 1 m nieuw of structureel opgewaarderd fietspad extra per inwoner
3.2.6 Industrie	
3.2.7 Lokale productie hernieuwbare energie (elektriciteit en warmte-/koudeproductie)	<ul style="list-style-type: none"> Het draagvlak voor hernieuwbare energie te verhogen, geen heffing op hernieuwbare energie installaties in te voeren en bestaande, zoals de heffing op pylonen van windmolens, af te bouwen tegen ten laatste 2025 Lokale warmte- en sloopbeleidsplannen op te maken Werk 2: Verrijk je wijk: 1 coöperatief/participatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners
3.2.8 Duurzame en lokale landbouw	
3.2.9 Duurzame productie- en consumptie	
3.3 Klimaatadaptatie	
3.3.1 Adaptatiestrategieën ontharden, vergroenen, warmteopname beheersen, ruimte voor water, afschermen	<ul style="list-style-type: none"> Werk 1: Laten we een boom opzetten <ul style="list-style-type: none"> 1 boom per inwoner Halve meter extra haag of geveltuinbeplanting per inwoner Eén extra natuurgroenperk per 1000 inwoners Werk 4: water, het nieuwe goud <ul style="list-style-type: none"> 1 m² ontharding per inwoner 1 m³ extra opvang van hemelwater voor hergebruik, buffering en infiltratie voor regenwater
3.3.2 Adaptatie in de bebouwde omgeving	Uitvoering voor Werk 1 & Werk 4
3.3.3 Adaptatie op perceelniveau	Uitvoering voor Werk 1 & Werk 4
3.3.4 Adaptatie in de open ruimte	Uitvoering voor Werk 1 & Werk 4
3.3.5 Socio-economische en noodmaatregelen	

Financiële impact

Het volledige budget zijnde 24 miljoen euro wordt verdeeld onder de zogenaamde pactgemeenten. De verdeling gebeurt voor 80 % op basis van het aantal inwoners en 20 % op basis van het Gemeentefonds. Indien niet alle gemeenten het lokaal energie- en klimaatpact ondertekenen, zal het bedrag herverdeeld worden onder de uiteindelijke pactgemeenten en dus toenemen. Het bedrag wordt per gemeente volledig betaald tegen 30 april 2022.

Voor de Tienen bedraagt de financiële ondersteuning 124.414 euro. Het betreft een trekkingsrecht met 50 % cofinanciering: het "1 euro voor 1 euro" principe wordt gehanteerd.

Adviezen

Het Netwerk Milieu , voorheen de Milieuadviesraad (MAR) bracht op 14 september een advies uit betreffende het Lokaal Energie – en Klimaatpact. U vindt het advies als bijlage.

Besluit:

Met eenparigheid van stemmen:

Artikel 1: De gemeente beslist om het Lokaal Energie – en Klimaatpact te ondertekenen.

Aldus gedaan in zitting met bovenvermelde datum.

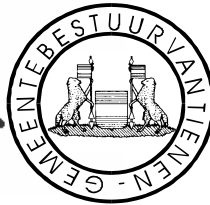
De algemeen directeur,
(get.) Patricia Willems

De voorzitter,
(get.) Lucia Dewolfs

Voor eensluidend uittreksel:

Patricia Willems
algemeen directeur

Lucia Dewolfs
voorzitter